

[Jens Thomsen.]

Det ærede Medlem var ogsaa inde paa en Udredning af, hvor vanskeligt det er at udregne Produktionsprisen. Hvis man skal gøre det, sagde det ærede Medlem, skal man undersøge de enkelte Kreaturer. Det er en ganske urimelig Tankegang; det eneste, man kan regne med, er selvfølgelig de almindelige Gennemsnitspriser. Det nytter jo ikke med en Produktionspris, som ganske enkelte Landmænd maaske kan producere Smør til; det er dog Gennemsnitslandmanden og det store Flertal inden for Landbruget, der skal kunne producere til den Produktionspris, vi fastsætter.

Det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen var ogsaa inde paa Mejeribrugets Krav angaaende Margarinen og anslog her den sædvanlige Tone med Hensyn til de mindre Landbrugs Særinteresser. Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at i Almindelighed er det saadan, at inden for Mejeribruget kan man samles i fuld Ænighed; dér finder man ikke den Splid, som det ærede Medlem søger at sætte mellem de forskellige Jordbrugere. Det ærede Medlem saar en ond Sød, hvis han gør Forsøg paa at indføre det Modsætningsforhold og den Splidagtighed ogsaa i Mejeribruget, som man kender andre Steder.

I det foreliggende Lovforslag foreslaas Smørprisen paa Hjemmemarkedet forhøjet fra 2 Kr. 60 Øre til 2 Kr. 80 Øre; men siden den nugældende Lov blev vedtaget for snart 2 Aar siden, er Produktionsomkostningerne jo steget meget. Af de Prisstigninger, som Lovgivningen direkte har Ansvaret for, skal jeg nævne enkelte. For det første: Lønstigninger til Tjenestemænd, der selvsagt medfører andre Lønstigninger. For det andet: den Ferieordning, som betyder direkte Udgifter for Landbruget gennem den deraf følgende Lønstigning og Prisstigning paa de Varer, som Landbruget skal købe, og som ogsaa skaber Konsekvenser ud over de lovbefalede Ferier og til Tider vanskeliggør det at overkomme Arbejdet. For det tredje skal jeg nævne Skattestigningen, der ogsaa har været ret betydelig. — Tilsammen betyder dette meget væsentlige Udgiftsstigninger, men de blegner dog i Sammenligning med Krigstidens Fordyrelser. Af disse skal jeg nævne Prisstigningerne paa Foderkager, der er gaaet op fra ca.

17 Kr. til 28 Kr. pr. 100 kg. Man plejer at regne med, at Smørprisen skal være 14 eller 14½ Gange Krafftfoderprisen, og hvis man lægger denne Beregning til Grund, betinger den Stigning, der har været for Krafftfoderet, en Prisstigning for Smørret af 1 Kr. 54 Øre pr. kg. Man vil af disse store Udgiftsforøgelser forstaa, at de 20 Øres Forhøjelse af Smørprisen, der foreslaas i det foreliggende Forslag, er fuldkommen utilstrækkelig.

Da vi havde den frie Prisdannelse paa Verdensmarkedet, fik dansk Landbrug rimelige Smørpriser i Forhold til Driftsudgifterne. Som Bevis derfor skal jeg nævne enkelte Smørpriser i forskellige Aar over en længere Tidsperiode. Gennemsnittet af Københavns Smørnotering har været følgende: I 1876 var den 2 Kr. 54 Øre pr. kg, i 1899 1 Kr. 91 Øre, i 1914 2 Kr. 16 Øre og i 1920 6 Kr. 39 Øre. Gennem disse faa Tal har man et godt Billede af Smørpriserne under den frie Prisdannelse, og Smørpriserne paa Hjemmemarkedet fulgte da automatisk Eksportpriserne. I 1934, da den frie Prisdannelse blev ødelagt af de mange Afspæringsforanstaltninger, gik Smørnoteringen helt ned til 1 Kr. 61 Øre; i 1938 var den 2 Kr. 30 Øre; i Dag har vi en Notering paa 2 Kr. 50 Øre, men Produktionsprisen er jo opgjort til 3 Kr. 72 Øre. Sidste Vinter fremlagde jeg i Rigsdagen en Opgørelse over Smørprisen i de vigtigste Smørlande. Gennemsnitsprisen for disse Lande laa 57 pCt. højere end her. Det vil sige, at Verdens fineste Smør betales til Producenterne med Verdens mindste Smørpris.

I andre Lande har Regeringerne gennemført rimelige Arbejdsvilkaar for Landbruget, men her er Regeringen gaaet den modsatte Vej og har berøvet Landbruget Frugten af dets Arbejde gennem det „legaliserede Valutarov“, som „Fyns Tidende“ i sin Tid udtrykte sig. Det har jo ogsaa vist sig, at Landbrugsministeren ikke kan følge med til at fordele Fattigdommen til Landbruget, som Ministeren udtrykte sig i Landstinget, saa stærkt, som den gennemførte Valutapolitik gør det nødvendigt. De tre Forligspartier maatte derfor skabe en kunstig Pause ved at gennemføre Tilskudssystemet. Men Bægeret er nu fuldt. Nu vil Landbruget tage Sagen i sin egen Haand og gennemføre saadanne Priser,